

**RAPORT
O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ**

**SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI
ZDROWOTNEJ
W LUBLIŃCU**

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lublińcu

Wprowadzenie

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lublińcu jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej, przedłożony w sposób i w terminie określonym w art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U.2020.0.295 t.j.).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2020. Zawiera on:

1. Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 rok.
2. Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na trzy kolejne lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń.
3. Informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową podmiotu.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. 2017 poz. 832). Analiza wskaźnikowa została dostosowana do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Wybrane informacje o Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej

1. Firma Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lublińcu
2. Adres siedziby: 42-700 Lubliniec, ul. Sobieskiego 9
3. Numer telefonu: 34 350 63 80
4. Numer faksu: 34 356 58 70
5. Adres poczty elektronicznej: sekretariat@spzozlubliniec.pl
6. Numer NIP: 575-16-53-596
7. Numer REGON: 000310083
8. Numer KRS: 0000004716
9. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą:
25.04.1993r. 000000014099

I. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lublińcu

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w rozporządzeniu. Analiza została oparta na czterech obszarach: zyskowności, płynności, efektywności oraz zadłużeniu.

1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o rozsądnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Im wyższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu.

Wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu. Dla SP ZOZ w Lublińcu wartość tego wskaźnika wynosi -23,84%. Wartość wskaźnika świadczy o braku równowagi pomiędzy przychodami a kosztami. W tym przypadku koszty przewyższają przychody Szpitala. **Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)** określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej. W 2020 roku Szpital uzyskał wskaźnik na poziomie -20,75%, co oznacza brak efektywności ekonomicznej działalności Szpitala. **Wskaźnik zyskowności aktywów (%)** informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. W tym przypadku Szpital uzyskał również ujemną wartość wskaźnika wynoszącą -35,6%. Efektywność wykorzystania zasobów Szpitala jest ujemna. Wzrost wartości wskaźników w kolejnych latach zwraca szczególną uwagę na problem Szpitala do osiągnięcia zysku oraz na pogłębiającą się stratę finansową podmiotu. Szpital zmagają się z problemem stałego wzrostu kosztów, szczególnie z wzrostem kosztów wynagrodzeń i outsourcingu. Jednocześnie wzrost uzyskiwanych przychodów jest zbyt mały. Skutkiem braku nadwyżki finansowej jest utrata zdolności kredytowej i zadłużanie się Szpitala.

2. Wskaźniki płynności

Drugą grupę wskaźników stanowią wskaźniki płynności finansowej, które są wykorzystywane w analizie zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. Analiza wskaźników płynności Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lublińcu uwidacznia problem, jakim jest ograniczona płynność finansowa jednostki. **Wskaźnik bieżącej płynności** określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wzrost wartości bieżącej płynności będzie wskazywał na poprawę zdolności przedsiębiorstwa do regulowania bieżących zobowiązań. Wskaźnik ten w 2020 roku uzyskał wartość na poziomie 0,4, przy czym w roku poprzednim wynosił on 0,25. Zauważamy tutaj poprawę płynności finansowej podmiotu, jednakże nadal jest to poziom poniżej 1,0 (optymalna wartość wskaźnika). **Wskaźnik szybkiej płynności** określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. należnościami i aktywami finansowymi. Optymalna jego wartość powinna mieścić się w przedziale (1,0-1,2). Spadek wartości poniżej 1,0 oznacza trudności w utrzymaniu płynności finansowej podmiotu. Wskaźnik ten za rok 2020 uzyskał wartość 0,35, co oznacza, że Szpital ma niewielką zdolność do spłacania zobowiązań krótkoterminowych. Wartości wskaźników płynności finansowej w znacznym stopniu odbiegają od wartości pożądanej. Wskaźniki kształtują się na niskim poziomie, potwierdza to problemy w zakresie sytuacji płatniczej Szpitala.

3. Wskaźniki efektywności

Kolejną grupą wskaźników przedstawiających sytuację ekonomiczno – finansową podmiotu są wskaźniki efektywności, służące do oceny rotacji należności i zobowiązań w dniach. Optymalną jest sytuacja, w której wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności. **Wskaźnik rotacji należności** określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Wskaźnik ten określa czas zamrożenia środków pieniężnych w należnościach. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego

regulowania zobowiązań. W 2020 roku wskaźnik ten wyniósł 44 dni, co oznacza optymalny okres ściągania należności. Wskaźnik ten osiągnął najwyższą ocenianą wartość, co świadczy o skutecznym działaniu podmiotu w zakresie ściągania swoich należności. **Wskaźnik rotacji zobowiązań** określa okres jaki jest potrzebny podmiotowi do spłaty zobowiązań krótkoterminowych. W analizowanym okresie wyniósł on 67 dni, gdzie optymalna wartość wskaźnika wynosi do 60 dni. Dla utrzymania prawidłowych relacji z kontrahentami, wielkość wskaźnika powinna kształtować się na poziomie terminów płatności. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.

4. Wskaźniki zadłużenia

Ostatnią grupą wskaźników przedstawiających sytuację ekonomiczną – finansową podmiotu są wskaźniki zadłużenia. Wskaźniki te zostały również nazwane wskaźnikami wypłacalności. Służą one do oceny stopnia zadłużenia jednostki, czyli charakteryzują poziom finansowania działalności przez źródła zewnętrzne. Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia szpitala jego zasobami majątkowymi. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej uzyskał w 2020 roku wskaźnik na poziomie 149%. Tak wysoka wartość wskaźnika świadczy o dużym uzależnieniu finansowym podmiotu, gdyż jego aktywa są finansowane w większym stopniu z źródeł obcych. Natomiast wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wskaźnik wypłacalności Szpitala w roku 2020 jest ujemny i wynosi -1,91.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
1. Wskaźniki zyskowości	Wskaźnik zyskowości netto (%)	-23,84%	0
	Wskaźnik zyskowości operacyjnej (%)	-27,61%	0
	Wskaźnik zyskowości aktywów (%)	-35,60%	0
Razem:			0/15
2. Wskaźnik płynności	Wskaźnik bieżącej płynności	0,4	0
	Wskaźnik szybkiej płynności	0,35	0
Razem:			0/25
3. Wskaźnik efektywności	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	44 dni	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	67 dni	4
Razem:			7/10
4. Wskaźnik zadłużenia	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	149,00%	0
	Wskaźnik wypłacalności	-1,91	0
Razem:			0/20
Łączna wartość punktów:			7/70

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2020 przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 7 punktów (maksymalna ilość punktów to 70), co stanowi 10% maksymalnej liczby punktów

możliwych do uzyskania. Analiza pokazuje, że sytuacja finansowa Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lublińcu nie uległa polepszeniu w porównaniu do roku poprzedniego – wówczas także uzyskano 7 pkt. Trudna sytuacja Szpitala wynika przede wszystkim z rosnących kosztów wynagrodzeń wynikających z przepisów prawa (podwyżki dla pielęgniarek, wzrost stawki godzinowej, wzrost płacy minimalnej), zużycia materiałów czy też usług obcych (w szczególności umowy cywilno-prawne z lekarzami). Warto również zaznaczyć, iż rok 2020 jest rokiem wybuchu światowej pandemii koronawirusa, która przede wszystkim przyczyniła się do dynamicznego wzrostu kosztów jednorazowego sprzętu medycznego (maski ochronne, odzież ochronna, rękawiczki jednorazowe), leków oraz tlenu. Rok 2020 był rokiem, w którym działalność szpitala odbywała się w warunkach szczególnych.

II. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń

Opis przyjętych założeń

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lublińcu prowadzi gospodarkę finansową opartą na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2021-2023 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono poprawę sytuacji finansowej Szpitala, jednakże w prognozowanym okresie podmiot nie osiągnie dodatniego wyniku finansowego. Dynamika zmian zachodzących w funkcjonowaniu publicznej służby zdrowia oraz możliwa reforma tego sektora może wpłynąć na zmianę przedstawionych prognoz na lata 2021-2023.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Do prognozy przychodów na lata 2021-2023 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu. Podstawą określenia prognozowanych przychodów są umowy podpisane z Narodowym Funduszem Zdrowia na rok 2021. Szpital uzyskuje również przychody z tytułu sprzedaży usług medycznych dla innych zakładów opieki zdrowotnej oraz osób fizycznych. Wzrost przychodów Szpitala wynikać będzie również z nowych umów z Narodowym Funduszem Zdrowia, w szczególności dot. szczepień przeciwko COVID-19. W porównaniu do roku 2019 przychody ze sprzedaży w roku 2020 wzrosły o 15,69%. Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz innych przychodów. W prognozach ujęto również zaplanowane w przyszłości inwestycje. Głównymi kosztami operacyjnymi Szpitala są koszty wynagrodzeń, usług obcych oraz zużycie materiałów i energii, które w kolejnych latach wykazują tendencję wzrostową. Wzrost kosztów wynagrodzeń wynika z ustawy z dnia 8 czerwca 2017r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2017 roku w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy

dentystów odbywających specjalizację w ramach rezydentury.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wiersz	Wyszczególnienie	PROGNOZA		
		2021	2022	2023
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi w tym:	35 306 090,00	37 714 046,75	40 000 000,00
	- od jednostek powiązanych			
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	35 306 090,00	37 714 046,75	40 000 000,00
II	Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie wartość ujemna)			
III	Koszt wytworzenia produktów a własne potrzeby jednostki			
IV	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów			
B	Koszty działalności operacyjnej	41 443 499,30	42 825 499,75	44 607 159,36
I	Amortyzacja	1 411 316,11	1 300 000,00	1 500 000,00
II	Zużycie materiałów i energii	5 575 972,00	5 726 523,24	5 938 404,60
III	Usługi obce	13 038 921,00	13 390 971,87	13 931 653,95
IV	Podatki i opłaty, w tym:	312 112,50	315 233,63	326 897,27
	- podatek akcyzowy			0,00
V	Wynagrodzenia	17 346 000,00	18 166 000,00	18 838 142,00
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	3 468 306,69	3 628 046,49	3 762 284,21
	- emerytalne	1 713 442,50	1 774 612,40	1 840 273,06
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	290 871,00	298 724,52	309 777,33
VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów			
C	Zysk (strata ze sprzedaży)	-6 137 409,30	-5 111 453,00	-4 607 159,36
D	Pozostałe przychody operacyjne	2 275 000,00	2 025 000,00	2 025 000,00
	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	25 000,00	25 000,00	25 000,00
II	Dotacje	1 250 000,00	1 200 000,00	1 300 000,00
III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych			
IV	Inne przychody operacyjne	1 000 000,00	800 000,00	700 000,00
E	Pozostałe koszty operacyjne	118 000,00	120 000,00	120 000,00
	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych			
II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych			
III	Inne koszty operacyjne	118 000,00	120 000,00	120 000,00
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-3 980 409,30	-3 206 453,00	-2 702 159,36
G	Przychody finansowe	40 000,00	40 000,00	40 000,00
I	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:			
II	Odsetki, w tym:	40 000,00	40 000,00	40 000,00
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:			
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych			
V	Inne			
H	Koszty finansowe	913 663,42	776 897,11	850 000,00
I	Odsetki, w tym:	913 663,42	776 897,11	850 000,00
	- dla jednostek powiązanych			
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:			
	- w jednostkach powiązanych			
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych			
IV	Inne			
I	Zysk (strata) brutto	-4 854 072,72	-3 943 350,11	-3 512 159,36
J	Podatek dochodowy			
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)			
L	Zysk (strata) netto	-4 854 072,72	-3 943 350,11	-3 512 159,36

TABELE PODSUMOWUJĄCE WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ – PROGNOZA NA LATA 2021-2022

	Wskaźniki	2021		2022		2023	
		wskaźnik	ilość punktów	wskaźnik	ilość punktów	wskaźnik	ilość punktów
Wskaźniki zyskowności	wskaźnik zyskowności netto	-12,90%	0	-9,91%	0	-8,35%	0
	wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-10,59%	0	-8,07%	0	-6,43%	0
	wskaźnik zyskowności aktywów	-19,70%	0	-16,32%	0	-14,16%	0
	wskaźnik bieżącej płynności	0,3925	0	0,3763	0	0,3737	0
wskaźniki płynności	wskaźnik szybkiej płynności	0,3462	0	0,3331	0	0,3319	0
	wskaźnik rotacji należności (w dniach)	58	2	53	2	52	2
wskaźniki efektywności	wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	55	7	50	7	52	7
	wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	131,58%	0	136,97%	0	137,59%	0
wskaźniki zadłużenia	wskaźnik wypłacalności	-2,50	0	-2,55	0	-2,48	0
	suma punktów		9		9		9

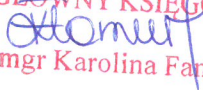
III. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

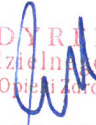
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lublińcu zmagają się z następującymi zdarzeniami, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową:

1. Niska wycena części procedur medycznych. Podmiot realizując procedurę zakontraktowaną z NFZ otrzymuje za nią mniej środków niż wynosił rzeczywisty koszt jej wykonania.
2. Zbyt niski kontrakt z NFZ. Ograniczona możliwość zwiększania przychodów przy obecnym poziomie finansowania świadczeń zdrowotnych przez NFZ.
3. Tendencja wzrostowa kosztów w stopniu wyższym niż tendencja wzrostowa przychodów.
4. Zbyt wysokie koszty funkcjonowania w stosunku do uzyskiwanych przychodów, w ramach których największą pozycję stanowią wynagrodzenia z pochodnymi (wzrost płacy minimalnej, wzrost minimalnego wynagrodzenia dla personelu medycznego).
5. Regulacje płacowe:
 - utrzymanie dodatku dla pielęgniarek poprzez włączenie dodatku do wynagrodzeń zasadniczych
 - coroczny wzrost płacy minimalnej (2019r. – 2250 zł; 2020r. – 2600 zł; 2021r. – 2800 zł)
 - podwyższenie minimalnego wynagrodzenia zgodnie z ustawą z dnia 8 czerwca 2017r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych – zakłada ona, iż minimalne wynagrodzenie stanowi iloczyn kwoty bazowej i współczynnika. Współczynniki poszczególnych grup zawodowych zostały określone w załączniku do ustawy, natomiast kwota bazowa stanowi kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Zgodnie z harmonogramem ustawy wynagrodzenie pracowników służby zdrowia corocznie zostaje podwyższone o co najmniej 20% kwoty stanowiącej różnicę między określonym w ustawie minimalnym

wynagrodzeniem, a wynagrodzeniem zasadniczym pracownika. Docelowy poziom wynagrodzenia minimalnego, określony w ustawie ma zostać osiągnięty począwszy od 1 stycznia 2022r.

6. Problem z niedoborem kadry. Konsekwencją niskiej dostępności personelu medycznego, w szczególności lekarzy specjalistów jest presja płacowa wywierana na Szpital.
7. Skutki finansowe istotnych zagrożeń wynikających z toczących się spraw sądowych nie objętych rezerwami w sprawozdaniu finansowym za 2020 rok.

GŁÓWNY KSIĘGOWY

mgr Karolina Famuła

DYREKTOR
Samodzielny Publiczny
Zespół Opieki Zdrotnej w

mgr inż. Włodzimierz Chabowski

Załącznik nr 1

Zatrudnienie personelu w SPZOZ Lubliniec na podstawie umów o pracę

		stan na 31.12.2020	
		osób	etatów
1.	Lekarze medycyny	13	10,50
2.	Prac. z wyższym wyksz. i farm.	10	8,3
3.	Pielęgniarki	111	97,99
	W tym z tyt. magistra	10	9,5
4.	Położne	22	18,6
	W tym z tyt. magistra	1	1
5.	Średni personel med.	62	59,25
	technicy analityki	9	9
	technicy rtg	6	6
	technicy farmacji	3	3
	rejestratorki medyczne	1	1
	sekretarki medyczne	6	6
	statystyczki	5	5
	dietetyczki	1	1
	ratownicy medyczni	8	7,75
	ratow.-kierowca	12	12
	opiekun medyczny	10	7,5
	fizjoterapeuta	1	1
6.	Niższy personel med.	0	0
	salowe	0	0
7.	Pers. gospodarczy i obsługi	11	11
	kierowca-sanit.	6	6
	sprzątaczk	2	2
	pracownik gospod.	3	3
8.	Pers. administracyjno-ekonom.	23	21,5
	RAZEM:	252	227,14
	Lekarz -rezydent	5	5
	Lekarz – stażysta	1	1
	Ogółem	258	233,14

2 urlopy wychowawcze – 2 etatu nie liczona do zatrudnienia
1 urlop bezpłatny -0,5 etatu nie liczony do zatrudnienia

Załącznik nr 2

